

ЗАКОН ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с осъществяването на местното самоуправление, организацията и дейността на общинския съвет, кметовете на общини, райони и кметства, местната администрация и участието на гражданите при решаването на въпросите от местно значение.

Понятие за местно самоуправление

Чл. 2. (1) Местното самоуправление е правото и реалната възможност за населението от общината да решава пряко, или чрез избраните от него органи, въпросите от местно значение в рамките на закона, на своя отговорност и в свой интерес.

(2) Държавата може да прехвърля нови правомощия на местното самоуправление със закон, при доказана обществена необходимост, след предварителни консултации с общините и при гарантирано ресурсно осигуряване.

(3) Местните изборни органи могат да откажат прилагането на актове на изпълнителната власт, приети в нарушение на ал. 2

(4) Общините могат да изпълняват и други публични функции, различни от тези по ал. 1 и 2, по силата на договор.

Принципи

Чл. 3. Местното самоуправление се осъществява при спазването на следните принципи: субсидиарност, законност, прозрачност, отчетност, отговорност, самостоятелност и гражданско участие.

Понятие за община

Чл. 4. (1) Местното самоуправление се осъществява в общината.

(2) Общината е юридическо лице и има право на собственост и самостоятелен общински бюджет. Наименованието на юридическото лице на общината е наименованието на самата община, седалището му е населеното място – неин административен център, а адресът му на управление се определя от местоположението на общинската администрация.

(3) В общината се избират общински съвет и кмет на общината.

(4) В кметствата се избират кметове на кметства, а в градовете с районно деление се избират кметове на райони.

Сдружаване

Чл. 5. Общините могат да си сътрудничат и да се сдружават на доброволен принцип за защита на техните общи интереси, както и за постигане на цели от взаимен интерес.

Гражданско участие

Чл. 6. Правото на гражданите да участват в местното самоуправление се упражнява пряко – чрез референдум или други форми които законът не забранява, или непряко – чрез местни органи, които са избрани чрез свободни, тайни, равни, преки и общи избори.

Глава втора

ОБЩИНА

Териториално устройство

Чл. 7. (1) Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Тя се състои от едно или повече населени места.

(2) Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите.

(3) Редът за създаване на общини, райони, кметства, населени места и селищни образувания се определя със закон.

Признаци

Чл. 8. (1) Общината има свое наименование, територия и население.

(2) Наименованието и територията на общината се определят по ред установен със закон

(3) Населението на общината се състои от всички физически лица, които имат постоянен адрес на територията ѝ.

Символи

Чл. 9. Общината може да определя свои символи и почетни звания.

Медия

Чл. 10. Общината създава и поддържа своя официална Интернет-страница.

Собствена сфера

Чл. 11. (1) Гражданите и избраните от тях органи решават въпроси от местно значение в сферата на:

1. общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, местните данъци и такси;

2. устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;

3. образованието;

4. здравеопазването;

5. културата;

6. благоустрояването и комуналните дейности;

7. социалните услуги;

8. опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;

9. поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;

10. развитието на спорта, отдиха и туризма;

11. опазване на обществения ред и сигурност;

12. управление при кризи;

13. поддържане и развитие на местната инфраструктура;

14. организация на обществения транспорт на територията на общината.

(2) Ограничаването или изземването на правомощия на местните органи се допуска само в обществен интерес, свързан с националната сигурност, обществения ред и общественото здраве, както и във връзка с предотвратяването на кризи и преодоляване на последствията на бедствия и аварии.

(3) Гражданите и избраните от тях местни органи могат да поемат инициативи и по други въпроси, които не са предоставени за решаване от друга власт.

Делегиране на правомощия

Чл. 12. Държавата може да делегира на местните власти свои правомощия със закон, като осигурява необходимите ресурси и свобода да приспособят упражняването им съобразно местните условия.

Самостоятелност и взаимодействие с държавата

Чл. 13. (1) Общината провежда самостоятелна политика в интерес на местната общност в рамките, определени от закона.

(2) Държавните органи, в процеса на планиране и вземане на решения, своевременно и по подходящ начин трябва да поискат становище от общините по всички пряко засягащи ги въпроси.

Глава трета

СДРУЖАВАНЕ И СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ОБЩИНИ

Сдружения на общини

Чл. 14. (1) За защита на своите общи интереси и за поддържане и развитие на местното самоуправление общините могат да създават национално сдружение и регионални сдружения.

(2) Националното сдружение на общините в Република България има право да :

1. представлява своите членове пред държавните органи;

2. разработва предложения за промяна и усъвършенстване на правната уредба на местното самоуправление и осъществява мониторинг по прилагането на законите, свързани с местното самоуправление;

3. подготвя становища и предложения за проектобюджета на страната в частта му за общините;

4. участва чрез свои представители във всички органи, които управляват или разпределят по общини публични ресурси;

5. осъществява контакти и взаимодействия със сродни организации от други страни, както и да членува в международни сдружения;

6. осъществява и други функции, определени с нормативен акт или с неговия устав.

(3) Правата по алинея втора се упражняват при условие, че в Националното сдружение на общините в Република България членуват над две трети от общините в страната.

(4) Общината може да членува в повече от едно сдружение.

Общинско сътрудничество

Чл. 15. (1) Общините могат да си сътрудничат за решаване на въпроси от взаимен интерес в своята собствена сфера на дейност с цел повишаване качеството и ефективността на местните услуги.

(2) Основните принципи за осъществяване на общинското сътрудничество са:

1. доброволност;
2. взаимен интерес;
3. активен избор;
4. гъвкавост и динамичност;
5. прозрачност и отговорност.

Форми на сътрудничество

Чл. 16. (1) Междуобщинското сътрудничество може да се осъществява чрез споразумение в следните организационни форми:

1. частноправно юридическо лице;
2. междуобщинско публично предприятие;
3. договорно сътрудничество.

(2) Държавата насърчава междуобщинското сътрудничество като осигурява финансови ресурси за тази цел.

(3) Споразумението за сътрудничество се сключва от кмета на общината след решение на общинския съвет. В него се определят:

1. страните по споразумението;
2. обхватът и предметът на споразумението;
3. целта на сътрудничеството;
4. формите на сътрудничество и/или видът на юридическото лице:
 - а) за изпълнение на конкретен проект или дейност между две или повече общини;
 - б) за създаване на юридическо лице с нестопанска цел между общини;
 - в) за създаване на юридическо лице със стопанска цел между две или повече общини;
 - г) за изпълнение на конкретен проект или дейност или за създаване на юридическо лице със стопанска или с нестопанска цел между една или повече общини и юридически и/или физически лица;
5. правата и задълженията на страните;
6. делът на участие на всяка една от страните с финансови средства, собственост и/или други форми на участие за постигане на общата цел;
7. правилата за конституиране, вземане на решения и прекратяване на междуобщинските съвети и/или комисии, както и техните компетенции, когато общините са постигнали съгласие за създаването на такива органи;
8. други важни за страните по споразумението въпроси, включително и изискванията за всяка една от тях, произтичащи от нормативната уредба.

(4) Общините могат да членуват и в други сдружения, както и да установяват договорно сътрудничество с юридически лица с нестопанска цел и средства за масова информация с цел постигане на публичност и прозрачност в местното самоуправление и насърчаване участието на гражданите в него.

(5) Сдружаването със стопанска цел се извършва при условия и по ред, определени със закон.

Глава четвърта

МЕСТНИ ИЗБОРНИ ОРГАНИ

Р а з д е л I

Общи положения

Система на избор и мандат

Чл. 17. (1) Местни изборни органи са общинският съвет и кметът на общината.

(2) В населени места с брой на населението над 100 души се избират кметове на кметства.

(3) В градовете с районно деление се избират кметове на райони.

Чл. 18. (1) Общинският съвет се състои от общински съветници, избрани пряко от населението за срок от четири години.

(2) Изборите за общински съвет се провеждат по мажоритарната система, при условия и по ред определени със закон.

(3) Кметът на община, кметство или район се избира пряко от населението за срок от четири години по мажоритарна система при условия и ред определени със закон.

Оспорване и последици

Чл. 19. (1) Изборните резултати могат да се оспорват при условия и по ред, определени със закон.

(2) Всички актове на орган, чиито избор е оспорен, извършени до обявяване на изборния резултат за недействителен, пораждат правни последици.

Учредителни избори

Чл. 20. (1) При създаване на нова община изборите за общински съвет и кмет на общината се произвеждат в тримесечен срок от обнародването на Указа на Президента на Републиката за създаването на новата община.

(2) В 7-дневен срок от обнародването на указа по алинея първа областният управител назначава временно изпълняващ длъжността кмет на общината, чиито правомощия се прекратяват с полагането на клетва от новоизбрания кмет на общината.

Р а з д е л II

Възникване и предсрочно прекратяване на пълномощията

Възникване

Чл. 21. (1) Пълномощията на общински съветник, кмет на община, кметство и район възникват от деня на полагане на клетва със следното съдържание: „Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на гражданите от... община и да работя за тяхното благоденствие.”

(2) Клетвата се полага преди началото на първото заседание на новоизбрания общински съвет в присъствието на граждани на общината, на областния управител или на негов представител и на председателя или член на общинската избирателна комисия. Полагането на клетвата се удостоверява с подписването на клетвен лист.

(3) Когато общински съветник или кмет е възпрепятстван да присъства при полагането на клетва, той полага клетва преди началото на следващо заседание на общинския съвет.

(4) Правилата на ал. 1-3 се прилагат съответно и в случаите на проведен частичен избор.

Прекратяване

Чл. 22. (1) Пълномощията на общински съветник и кмет се прекратяват с изтичане на мандата му.

(2) Пълномощията на общински съветник и кмет се прекратяват предсрочно при:

1. поставяне под запрещение;
2. подаване на оставка чрез председателя на общинския съвет до общинската избирателна комисия;
3. влязла в сила присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер;
4. избиране за народен представител, министър, областен управител или назначаване за зам.-министър или зам.-областен управител;
5. трайна фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си за повече от 6 месеца;
6. смърт;
7. извършване на административно – териториални промени, водещи до промяна на постоянния му адрес извън територията на общината или кметството;
8. извършване на административно – териториални промени, водещи до закриване на общината, района или кметството;
9. редовно произведен местен референдум за предсрочно прекратяване на пълномощията на местните изборни органи по ред и условия, установени със закон;
10. неполагане на клетва на две поредни заседания на общинския съвет, без уважителни причини;
11. наличие на други основания, предвидени с този закон.

Последици при предсрочно прекратяване

Чл. 23. (1) Обстоятелствата по чл. 22, ал. 2 се установяват с документи, издадени от компетентните органи. В случаите на т. 2 в 3-дневен срок от подаване на оставката председателят на общинския съвет я изпраща на общинската избирателна комисия.

(2) В 3-дневен срок от получаване на документите по ал. 1 общинската избирателна комисия уведомява кмета или общинския съветник, който може да направи писмено възражение пред комисията в 3-дневен срок от уведомяването.

(3) В 3-дневен срок от изтичане на срока за възражения общинската избирателна комисия взема решение за прекратяване на правомощията и обявява за избран за съветник следващия по ред кандидат. Решението на общинската избирателна комисия може да се оспорва по ред, установен със закон. Препис от решението се изпраща на председателя на общинския съвет в тридневен срок от влизането му в сила и на ЦИКМИ в същия срок – при предсрочно прекратени правомощия на кмет на община, кметство или район.

(4) При предсрочно прекратени пълномощия на кмет на община, кметство или район общинският съвет избира временно изпълняващ длъжността кмет на община, кметство или район. За временно изпълняващ длъжността кмет на община или район се избира един от заместник-кметовете. Когато няма назначен заместник-кмет, или всички заместник-кметове са изразили несъгласието си за това, временно изпълняващ длъжността кмет на община или район се избира по предложение на общински съветник. Решението се взема с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците.

(5) При предсрочно прекратени пълномощия на общински съветник, следващото заседание на общинския съвет се провежда не по-късно от 1 месец след влизане в сила на решението на общинската изборителна комисия. Преди началото на това заседание председателят на общинския съвет уведомява съветниците за обстоятелствата по чл. 22, ал. 2, а новоизбраният общински съветник полага клетва.

(6) Ако срока по ал. 5 не бъде свикано или проведено заседание, то се свиква от областния управител и се провежда в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 5. При липса на кворум новоизбраният общински съветник полага клетвата пред областния управител в присъствието на представител на ОИК, общински съветници и граждани.

Р а з д е л І І І

Отчетност и отговорност

Отчетност

Чл. 24. (1) Местните изборни органи са длъжни да се отчитат редовно пред населението най-малко един път в годината.

(2) Отчетите се оповестяват по реда за оповестяване на нормативните актове на общинския съвет и подлежат на обществено обсъждане по ред, определен с Правилника за организацията и дейността на общинския съвет.

Отговорност

Чл. 25. При неизпълнение на задълженията си по този закон общинските съветници и кметовете носят отговорност пред населението, по реда и при условията предвидени в този закон, което не изключва търсенето и на други видове отговорност.

Глава пета

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ И ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК

Р а з д е л І

Общински съвет

Орган на местно самоуправление

Чл. 26. Общинският съвет е орган на местното самоуправление, който се състои от избраните от населението на общината общински съветници.

Състав

Чл. 27. (1) Броят на общинските съветници се определя, както следва:

1. при население на общината до 5000 души – 11/5 съветници;
2. при население на общината до 10 000 души – 13/7 съветници;
3. при население на общината до 20 000 души – 17/15 съветници;
4. при население на общината до 30 000 души – 21/19 съветници;
5. при население на общината до 50 000 души – 29/23 съветници;
6. при население на общината до 75 000 души – 33/27 съветници;
7. при население на общината до 100 000 души – 37/31 съветници;
8. при население на общината до 160 000 души – 41/35 съветници;
9. при население на общината над 160 000 души – 51/39 съветници;

10. за Столичната община – 61/43 съветници.

Обща компетентност

Чл. 28. Общинският съвет определя политиката за развитие на общината и осъществява контрол за провеждането ѝ.

Специална компетентност

Чл. 29. (1) Общинският съвет:

1. създава постоянни и временни комисии и избира техните членове;
2. утвърждава общата численост и структура на общинската администрация в общината, района и кметствата по предложение на кмета на общината;
3. избира и освобождава председателя на общинския съвет;
4. определя размера на трудовите възнаграждения на кметовете в рамките на действащата нормативна уредба и средствата за работна заплата на персонала от общинския бюджет по предложение на кмета на общината;
5. приема и изменя годишния бюджет на общината, осъществява контрол и приема отчета за изпълнението му;
6. определя размера на местните данъци и такси в рамките на предоставените му правомощия, и цени на предоставяните от общината услуги;
7. приема решения за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество и определя конкретните правомощия на кмета на общината и кметовете на райони и кметства;
8. приема решения за създаване, преобразуване и прекратяване на търговски дружества с общинско имущество и общински предприятия, избира и освобождава от отговорност представителите на общината в техните органи и приема ежегоден отчет за тяхната дейност;
9. приема решения за ползване на банкови кредити, за предоставяне на безлихвени заеми, както и решения за поемане на общински дълг чрез сключване на договори за заем или емитиране на общински ценни книжа и за издаване на общински гаранции при условия и по ред, определени със закон;
10. приема решения за създаване и одобряване на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея при условията и по ред определени със закон;
11. приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината;
12. създава фондове при условията и по ред определени със закон и приема правилници за управлението им.
13. определя изисквания за дейността на физическите и юридическите лица на територията на общината, които произтичат от екологичните, историческите, социалните и другите особености на населените места, както и от състоянието на инженерната и социалната инфраструктура;
14. приема решения за създаване и за прекратяване на общински фондации и за управлението на дарено имущество;
15. приема решения за участие на общината в сдружения на общини в страната, в Европейския съюз и в други страни, както и в други юридически лица с нестопанска цел;
16. създава райони и кметства при условия и по ред, определени със закон;
17. прави предложения за административно-териториални промени, засягащи територията и границите на общината;

18. приема решения за именуване и преименуване на улици, площади, паркове, инженерни съоръжения, вилни зони, курорти и курортни местности и други обекти с общинско значение;

19. приема решения за произвеждане на референдуми и общи събрания на населението по въпроси от своята компетентност;

20. одобрява символ и печат на общината;

21. приема система за духовно стимулиране;

22. приема решения за осигуряване на обществен транспорт на територията на общината; за организация на движението на превозните средства в местата за общо ползване;

23. приема решения за развитие на образованието, културата, спорта и туризма; за опазване на културното и историческото наследство;

24. приема решения за организиране на гражданската защита и управление на кризи;

25. приема решения за управлението и организацията на дейността в гробищните паркове;

26. приема решения за изграждане и управление на обектите на техническата инфраструктура;

27. приема решения за създаване на общинска полиция по ред, определен със закон;

28. приема решения за участие на общината в международни проекти и програми;

29. може да избира обществен посредник.

(2) Решава и други въпроси от местно значение, които не са от изключителната компетентност на други органи;

Разгласяване на актовете

Чл. 30. Нормативните и общите ненормативни актове на общинския съвет се разгласяват чрез официалната страница на общината в Интернет, местните печатни издания, или по друг подходящ начин.

Актове

Чл. 31. (1) В изпълнение на правомощията си по чл. 29 общинският съвет приема правилници, наредби, инструкции, решения, декларации и обръщения.

(2) Общинският съвет приема правилник за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация.

(3) Общинският съвет приема правила за етично поведение на общинския съветник.

(4) Общинският съвет упражнява текущ и последващ контрол върху изпълнението на приетите от него актове.

Контрол върху актовете

Чл. 32. (1) Актовете на общинския съвет се изпращат на кмета на общината и на областния управител в 7-дневен срок от приемането им.

(2) Решенията на общинския съвет, имащи характер на общи, индивидуални и нормативни административни актове подлежат на контрол за законосъобразност пред съответния административен съд по реда и в сроковете, предвидени в Административно-процесуалния кодекс.

(3) Областният управител упражнява контрол за законосъобразност на актовете на общинските съвети, освен ако в закон е предвидено друго. Той може да ги оспорва пред съответния административен съд. Оспорването спира изпълнението на индивидуалните и на

общите административни актове и действието на подзаконовите нормативни актове, освен ако съдът постанови друго.

(4) Кметът на общината може да върне за ново обсъждане незаконосъобразните или нецелесъобразните актове на общинския съвет или да оспорва незаконосъобразните актове пред съответния административен съд. Кметът на общината не може да върне за ново обсъждане по целесъобразност вътрешнослужебни актове, свързани с организацията и дейността на общинския съвет и на неговите комисии.

(5) Върнатият за ново обсъждане акт заедно с мотивите за връщането му се изпраща на председателя на общинския съвет в 7-дневен срок от получаването му.

(6) Върнатият за ново обсъждане акт не влиза в сила и се разглежда от общинския съвет в 14-дневен срок от получаването му .

(7) Върнатият за ново обсъждане акт може да бъде оспорен пред съответния административен съд от кмета на общината в 14-дневен срок от изтичане на срока по ал. 6, ако в този срок общинският съвет не се произнесе по него.

(8) Общинският съвет може да отмени, да измени или да приеме повторно върнатия за ново обсъждане акт.

(9) Актът, върнат за ново обсъждане, се приема повторно с мнозинството, определено в закон, но с не по-малко от повече от половината от общия брой на общинските съветници.

(10) Измененият или повторно приетият акт на общинския съвет може да бъде оспорен от кмета на общината пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(11) За нарушаване на наредбите на общинския съвет се предвиждат глоби в размер до 5000 лв., а за юридически лица – имуществени санкции в размер до 50 000 лв., а при повторно нарушение и временно лишаване от правото да се упражнява определена професия или дейност.

(12) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от упълномощен от него заместник-кмет въз основа на акт, съставен от длъжностни лица, посочени в наредбата.

(13) Административно-наказателното производство се осъществява по реда на Закон за административните нарушения и наказания.

Първо заседание

Чл. 33. (1) Първото заседание на новоизбрания общински съвет се свиква от областния управител и се провежда в 7-дневен срок от обявяването на резултатите от изборите.

(2) Първото заседание на новоизбрания общински съвет се открива и ръководи от най-възрастния общински съветник. На първото заседание на общинския съвет се избира председател на съвета.

Раздел II

Председател на общинския съвет

Избор

Чл. 34. (1) Изборът на председател на общинския съвет се провежда с тайно гласуване. За избран се смята кандидатът, който е получил повече от половината от гласовете от общия брой на съветниците.

(2) Общинският съвет може да избере един или повече заместник-председатели на съвета. Условието и редът за избиране и правомощията на заместник-председателя се уреждат в правилника за организацията и дейността на общинския съвет.

(3) Пълномощията на председателя на общинския съвет се прекратяват предсрочно при:

1. подаване на оставка;
2. трайна невъзможност или системно неизпълнение на задълженията си като председател за повече от три месеца с решение на общинския съвет, взето по реда на ал. 1.
3. с решение на общинския съвет, прието по инициатива на 1/3 от общинските съветници по реда на ал. 4.
- (4) При предсрочно прекратяване на пълномощията на председателя, при негово отсъствие, както и при обсъждане на дейността му, заседанието на съвета се председателства от избран съветник или от заместник-председател, ако има избран такъв.

Свикване

Чл. 35. (1) Общинският съвет се свиква на заседание от неговия председател:

1. по негова инициатива;
2. по искане на една трета от общинските съветници;
3. по искане на една пета от избирателите на общината;
4. по искане на областния управител.
5. по искане на кмета на общината.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2, 3, 4 и 5 председателят на общинския съвет свиква заседание, което се провежда в 14-дневен срок от внасяне на искането. След изтичането на този срок, ако заседанието не бъде свикано от председателя, то се свиква от вносителя на искането.

Правомощия на председателя

Чл. 36. Председателят на общинския съвет:

1. свиква съвета на заседание;
2. ръководи подготовката на заседанията на съвета;
3. ръководи заседанията на съвета;
4. координира работата на постоянните комисии;
5. представява съвета пред външни лица и организации;
7. удостоверява актовете на съвета и ги изпраща за разгласяване.

Статут на председателя

Чл. 37. (1) Председателят на общинския съвет има всички права по трудово правоотношение възникнало от избор, доколкото със закон не е предвидено друго.

(2) Общинският съвет определя възнаграждение на председателя.

(3) В негово отъствие председателят се замества от определен от него заместник-председател, а ако няма такъв – от определен от него общински съветник.

(4) Изпълнението на функциите на председателя на общинския съвет извън територията на общината, включително в чужбина, се осъществява без командировъчна заповед. Конкретните обстоятелства и срокът на отсъствие се определят с акта за неговото заместване. След приключването им председателят подготвя отчет.

Раздел III

Заседания на общинския съвет

Кворум и мнозинство

Чл. 38. (1) Общинският съвет се свиква на заседание не по-малко от 6 пъти годишно.

(2) Заседанията на общинския съвет са законни, ако присъстват повече от половината от общия брой на съветниците.

(3) Решенията на общинския съвет се вземат с явно гласуване с мнозинство повече от половината от присъстващите съветници. Съветът може да реши гласуването да бъде и тайно.

(4) Решенията на общинския съвет по чл. 29, ал. 1, т. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 15, 16 и 17 се вземат с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците.

(5) Решенията на общинския съвет по чл. 29, ал. 1, т. 5, 6, 7, 8 и 9 се приемат с поименно гласуване, което се отразява в протокола от заседанието.

(6) Ежегодно председателят на общинския съвет изготвя и внася за разглеждане отчет за дейността на съвета и на неговите комисии, който се разглежда в открито заседание и се разгласява на населението на общината по ред, определен в правилника за организацията и дейността на общинския съвет.

Публичност

Чл. 39. (1) Заседанията на общинския съвет и на неговите комисии са открити. Общинският съвет или съответната комисия може да реши отделни заседания да са закрити, когато се обсъждат предложения, съдържащи класифицирана информация.

(2) Гражданите могат да присъстват на заседанията на общинския съвет и на неговите комисии, като заемат специално определените за тях места.

(3) Гражданите могат да се изказват, да отправят питання, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по ред, начин и в срок, определени в правилника по за организацията и дейността на общинския съвет.

Протокол

Чл. 40. За всяко заседание на общинския съвет се води протокол. Съветниците имат право в седемдневен срок от деня на заседанието да прегледат протокола и да поискат поправки в него. При спор въпросът се решава от съвета на следващото заседание.

Административно обслужване

Чл. 41. Дейността на общинския съвет се подпомага и осигурява от специализирано звено в рамките на общинската администрация.

(2) Служителите в звеното се назначават и освобождават от кмета на общината по предложение на председателя на общинския съвет.

Раздел IV

Комисии

Видове и формиране

Чл. 42. (1) Общинският съвет избира от състава на съветниците постоянни и временни комисии, които имат помощни функции.

(2) Видът и броят на постоянните комисии определят се определят с правилника за организацията и дейността на общинския съвет.

(3) Общинският съвет определя числеността, състава и избира с явно гласуване председателя на всяка комисия.

(4) Общинските съветници не могат да участват в състава на повече от три постоянни комисии.

(5) Заседанията на комисиите са открити.

(6) Временните комисии се избират от общинския съвет по конкретен повод, за проучване на отделни въпроси или за провеждане на анкети. Заседанията на временните комисии могат да бъдат закрити, когато се обсъждат въпроси, съдържащи класифицирана информация.

(7) Задачите, съставът и срокът на дейност на временните комисии се определя от Общинския съвет. След изтичане на срока или изпълнение на задачата, председателят на временната комисиия прави отчет за резултатите пред Общинския съвет.

Задачи и дейност

Чл. 43. Дейността и задачите на комисиите се определят в правилника за организацията и дейността на общинския съвет.

Р а з д е л V

Общински съветник

Предсрочно прекратяване на пълномощията

Чл. 44. (1) Пълномощията на общинския съветник се прекратяват предсрочно на основанията, предвидени в чл. 22 и при:

1. назначаване на щатна длъжност в съответната общинска администрация, включително в общински предприятия, звена на бюджетна издръжка на общината извън структурата на общинската администрация и дружества с преобладаващо общинско участие или в чието управление общината има контрол;

2. когато без да е уведомил писмено председателя на общинския съвет не участва в три поредни или общо в пет заседания на общинския съвет през годината без уважителни причини;

3. при избирането или при назначаването му за член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролър, управител, прокурис, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие по Закона за общинската собственост;

(2) Обстоятелствата по ал. 2 се установяват с документи, издадени от компетентните органи. Прекратяването на правомощията се извършва по реда на чл. 22-23.

Права

Чл. 45. (1) След полагане на клетвата и подписване на клетвен лист общинския съветник има право:

1. да бъде избран в състава на постоянни и временни комисии на съвета;

2. да предлага включването в дневния ред на заседанията на общинския съвет разглеждането на въпроси и да внася проекти за решения;

3. да участва в обсъждането и решаването на всички въпроси от компетентността на съвета;

4. да отправя питання към кмета. На питането се отговаря устно или писмено на следващото заседание, освен ако съветът реши друго;

(2) Държавните органи, общинската администрация и търговските дружества с общинско участие са длъжни да оказват съдействие на общинския съветник, както и да му предоставят сведения и документи, които са му необходими във връзка с дейността му на съветник, освен когато те съставляват класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна.

Възнаграждения и разноски

Чл. 46. (1) Общинският съветник може да получава възнаграждение за участието си в заседанията на общинския съвет и на неговите постоянни комисии. Размерът на възнаграждението и начинът на определянето му се уреждат с правилника за организацията и дейността на общинския съвет.

(2) Размерът на възнаграждението на общинския съветник за участието му в заседанията на общинския съвет и на постоянните комисии се определя с решение на общинския съвет, прието с мнозинство две трети от общия брой на съветниците след проведено обществено обсъждане. Брутният индивидуален размер на възнаграждението на общински съветник не може да превишава средното брутно възнаграждение в общинската администрация.

(3) За времето, през което изпълнява задълженията си по този закон, общинският съветник получава неплатен служебен отпуск, който се зачита за трудов стаж.

(4) За участието си в заседанията на общинския съвет и на неговите комисии общинският съветник получава неплатен отпуск, който се зачита за трудов или служебен стаж. Общинският съветник е длъжен да декларира писмено, че не е получавал друго трудово възнаграждение за същото време от друг източник. Декларацията е публична и гражданите имат достъп до нея.

(5) Пътните и други разноски, направени от общинския съветник във връзка с работата му в съвета, се поемат от общинския бюджет. Заповедите за командировка на общинските съветници се подписват и одобряват от председателя на общинския съвет в рамките на предвидените за тази цел средства.

Трудово-правна закрила

Чл. 47. Трудовото правоотношение с общински съветник не може да бъде прекратявано през времето на неговия мандат в случаите на чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Кодекса на труда.

Задължения

Чл. 48. (1) Общинският съветник е длъжен:

- 1.** да присъства на заседанията на общинския съвет и на комисииите, в които е избран, и да участва в решаването на разглежданите въпроси;
- 2.** да поддържа връзки с избирателите, да организира приемни и да ги информира периодически за дейността и решенията на общинския съвет;
- 3.** да се отчита пред избирателите, за дейността си като съветник.

(2) При неизпълнение на задълженията по ал. 1, т. 1 от възнаграждението на общинския съветник се удържат средства в размер, определен в правилника за организацията и дейността на общинския съвет.

Конфликт на интереси

Чл. 49. Общинският съветник не може да участва при вземане на решения, когато се отнасят до негови имуществени интереси или до интереси на съпруг и роднини по права линия и по сребрена линия до четвърта степен включително и по сватовство до втора степен включително.

Глава шеста

КМЕТОВЕ И ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

Р а з д е л І

ОБЩИ ПРАВИЛА

Органи и администрация

Чл. 50. (1) Кметът на общината е орган на изпълнителната власт в общината, който ръководи и в своята дейност се подпомага от съответната общинска администрация. Органи на изпълнителната власт в района и кметството са съответно кметът на района и кметът на кметството.

(2) Общинската администрация е обща и специализирана. Нейната дейност се осъществява в следните основни форми: подготовка, издаване и изпълнение на административни актове, административно обслужване на физическите и юридическите лица и на органите на местно самоуправление и местна изпълнителна власт, предоставяне на други услуги на местната общност и осигуряване защита на нейните интереси.

(3) Специализираната администрация подпомага дейността на кметовете на общини, кметства и райони за осъществяването на техните правомощия, свързани с компетентност, установена в нормативните актове. При условия предвидени в правилника за организацията и дейността на общинската администрацията в кметствата могат да се съчетават функции на обща и специализирана администрация.

(4) Структурата, общата численост на персонала и средствата за работна заплата на общинската администрация на всички нива се утвърждава от общинския съвет по предложение на кмета на общината. Кметът може да извършва вътрешни промени в числеността на персонала в съответната администрация без промяна на утвърдените структура и численост.

(5) Правилата за работа на администрацията в общината, включително в кметствата, районите, и бюрата за административно обслужване в населените места без статут на кметства, се определят с правилник за нейната организация и дейност, утвърден от кмета на общината.

(6) Общинската администрация се структурира в дирекции, отдели или сектори. Отдели или сектори могат да се организират и като самостоятелни структурни звена, без да се включват в състава на дирекции или отдели.

(7) Общинската администрация в кметствата може да осъществява дейността си, без да е организирана в структурните звена по ал. 6. Общинският съвет може да създава служби на общинската администрация в отделни райони, кметства, населени места или в части от тях и определя функциите им.

(8) За неуредените с този закон въпроси по издаването, оспорването и изпълнението на актовете на кметовете на общини, кметства и райони се прилагат правилата за съответния вид административно производство.

Статут и несъвместимост

Чл. 51. (1) Кметовете на общини, райони и кметства имат всички права по трудово правоотношение възникнало от избор, доколкото със закон не е предвидено друго.

(2) Заместник-кметовете на общини и райони се назначават по трудово правоотношение.

(3) Секретарите на общини, кметства и райони и ръководителите на дирекции и отдели са държавни служители.

(4) Кметовете на общини, райони и кметства, заместник-кметовете на общини и на райони, както и секретарите на общини, райони и кметства не могат:

1. да извършват търговска дейност по смисъла на Търговския закон, включително по Закона за кооперациите;

2. да бъдат контролори, управители или прокуристи в търговски дружества, търговски пълномощници, търговски представители, търговски посредници, синдици или ликвидатори;

3. да участват в надзорни, управителни или контролни органи на търговски дружества и кооперации за времето на мандата им.

(5) Лицата по ал. 3 при встъпването им в длъжност, съответно при назначаването им на съответната длъжност, представят декларация, удостоверяваща тези изисквания.

(6) В едномесечен срок от обявяването на изборните резултати, лице, което при избирането му за кмет заема длъжност или осъществява дейност по ал. 3, предприема необходимите действия за прекратяване на дейността и/или за освобождаването му от заеманата длъжност и уведомява писмено за това председателя на общинския съвет и общинската избирателна комисия.

(7) Когато след избирането на кмет общинският съвет не бъде свикан или не бъде проведено заседание в 14-дневен срок от обявяването на изборния резултат, в 3-дневен срок общинската избирателна комисия се свиква на заседание от нейния председател и кметът полага клетвата по чл. 21, ал. 1 пред комисията, независимо от броя на присъствалите нейни членове.

(8) Когато след прекратяване на пълномощията на кмет на община, район или кметство до края на мандата остава по-малко от една година, частични избори не се произвеждат. В тези случаи общинският съвет избира временно изпълняващ длъжността кмет на общината, кметството или района по правилата на чл. 23.

(9) Правомощията на кметовете на кметства и райони могат да бъдат временно ограничавани от общинския съвет по предложение на кмета на общината при системно незаконосъобразно или нецелесъобразно изпълнение на техните функции, но не по-дълго от три месеца. За времето на ограниченията, правомощията се упражняват от кмета на общината.

Конфликт на интереси

Чл. 52. (1) Кметовете на общини, райони и кметства и служителите в общинската администрация, независимо дали са назначени или избрани, работещи по трудово или служебно правоотношение, са длъжни в своята дейност да не допускат конфликт на интереси. Конфликтът на интереси се предполага до доказване на противното, когато съответният административен акт, отказ за издаването му, административна услуга или друго действие от компетентността на съответния служител създава или би създал права или правни възможности на свързано с него лице по смисъла на Закона за държавния служител.

(2) Когато елементи от административната дейност са възложени за изпълнение на трети лица извън структурата на общинската администрация, те декларират отсъствие на конфликт на интереси като условие за започване на дейността им и се задължават да избягват конфликти на интереси в своята по-нататъшна дейност при условията на ал. 1.

(3) При възникване на конфликт на интереси съответният орган или служител е длъжен да го декларира пред прекия си ръководител или пред оправомощено от административния орган за целта лице. При невъзможност за незабавно преустановяване на състоянието на конфликт на интереси съответният орган или служител е длъжен да се отведе от административното производство.

(4) Кметът на общината утвърждава правила за етично поведение на служителите в администрацията. Правилата придобиват задължителен характер за всеки служител, включително и кмета, само ако той декларира изрично и писмено че ги приема. Копие от декларацията се прилага към служебното му досие и може да се използва единствено в процедура за назначаване на по-висока длъжност или издаване на препоръки пред друг работодател или орган по назначаването.

Р а з д е л I I

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

Кмет на община

Чл. 53. (1) Кметът на общината управлява цялата изпълнителна дейност в общината, представлява я като юридическо лице и ръководи общинската администрация.

(2) Кметът на общината е и кмет на населеното място, което е неин административен център.

(3) Правилата за кмета на общината се прилагат съответно и за кметовете на общините с районно деление, доколкото в този закон или в правилника за организацията и дейността на общинската администрация е предвидено друго.

Специални правила при прекратяване на пълномощията

Чл. 54. (1) Пълномощията на кмета на общината се прекратяват от датата на изтичане на мандата му. След тази дата, до полагане на клетва на новоизбрания кмет на общината, той изпълнява временно функциите на кмет.

(2) Когато кметът на община е регистриран като кандидат за местните избори, той преустановява изпълнението на своите функции до деня на изборите, като за целта определя свой заместник измежду заместник-кметовете.

(3) Освен на основанията за прекратяване на пълномощията за лицата на изборна длъжност в общината, правомощията на кмета на общината се прекратяват предсрочно и при нарушаване на ограниченията по чл. 51 в случай че състоянието на нарушение не бъде отстранено или поискано за отстраняване от компетентните органи за отстраняване в 1-месечен срок.

Функции на кмета на общината

Чл. 55. Кметът на общината:

1. ръководи цялата изпълнителна дейност в общината, включително дейността на другите органи на местната изпълнителна власт;
2. планира и организира изпълнението на общинския бюджет и го отчита пред общинския съвет;
3. упражнява общо ръководство и контрол върху данъчните служби на общината;
4. упражнява функциите на възложител на обществени поръчки по смисъла на ЗОП;
5. назначава и освобождава от длъжност ръководителите на общинските предприятия, ръководи и контролира тяхната дейност;
6. упражнява общо ръководство и контрол върху дейността на училищата, детските и социалните заведения и на културните учреждения – собственост на общината, или имащи характер на делегирани от държавата дейности, назначава и освобождава техните ръководители при условия определени със закон;
7. отговаря за опазването на обществения ред в случаите, предвидени със закон или с нормативен акт на общинския съвет;
8. координира дейностите по управлението при кризи в общината, като председателства съвета по сигурност и управление при кризи и осигурява дейностите по отбранително-мобилизационната подготовка на общината;
9. упражнява права по отношение на търговските дружества с общинско участие, които са му предотавени с актове на общинския съвет;

10. организира изпълнението на задачите, които произтичат от законите, от актовете на президента на републиката и на Министерския съвет при съответното им ресурсно обезпечаване;

11. възлага или разрешава изработването на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея и одобрява определени устройствени планове при условия и по ред, определени в закон и организира изпълнението им;

12. организира изпълнението на дългосрочните програми, стратегии и политики на общината и общинската администрация;

13. възлага проучвания, подготвя проекти и кандидатства от името на общината за тяхното финансиране и реализиране по програми на Европейския съюз и други външни източници;

14. организира изпълнението на актовете на общинския съвет и внася в общинския съвет годишен отчет за изпълнението им;

15. осигурява организационно – техническото обслужване на общинския съвет и участва в заседанията му с право на съвещателен глас;

16. изпраща на общинския съвет административните актове, както и договорите и техните изменения и допълнения, издадени или сключени в изпълнение на актовете, приети от съвета, в тридневен срок от издаването или подписването им;

17. изпълнява други функции, възложени му с нормативен акт, с акт на делегиране или по силата на споразумение с орган на изпълнителната власт в държавата или с други общини.

Правомощия на кмета на общината

Чл. 56. В изпълнение на своите функции кметът на общината има следните правомощия:

1. да издава индивидуални и общи ненормативни административни актове, както и да приема правилник за организацията и дейността на общинската администрация;

2. да издава вътрешнослужебни актове с индивидуален, общ и нормативен характер, включително правила по организацията и дейността на общинската администрация;

3. да оспорва актове на общинския съвет като ги предлага за повторно гласуване и ги обжалва пред съответния административен съд;

4. да упражнява правата и задълженията на работодател и на орган по назначаването, включително да упражнява дисциплинарна власт по отношение на органите, служителите и държавните служители в администрацията на общината;

5. да налага принудителни административни мерки и мерки за процесуална принуда в случаите и по реда, предвидени в закон;

6. да съставя актове за установяване на административни нарушения и да издава наказателни постановления по ЗАНН, когато това е предвидено в нормативен акт;

7. да внася предложения с проекти за решения в общинския съвет, включително за приемане и отчитане на годишния бюджет;

8. да се разпорежда с бюджетни кредити с права на първостепенен разпоредител с бюджетни средства, да извършва бюджетни разходи и да събира бюджетни приходи чрез специализирана администрация;

9. да представлява общината като юридическо лице на гражданското право пред трети лица в страната и чужбина, включително пред държавните органи и международните институции;

10. да упражнява второинстанционен контрол по отношение на административните актове, издавани от кметовете на райони, а в общините без районно делене – на кметовете на

кметства, с които се засягат правата или законните интереси на физически или юридически лица;

11. да отменя незаконосъобразните и нецелесъобразни актове с вътрешнослужебен характер на кметовете на кметства и райони;

12. да упражнява правата и задълженията на длъжностно лице по гражданското състояние в общината;

13. при осигуряване на обществения ред да издава писмени заповеди, задължителни за началниците на съответните полицейски служби;

14. да сключва договори и извършва едностранни сделки в рамките на своята предметна компетентност;

15. да определя правомощията и ресорите на заместник-кметовете на общината.

16. да предявява иски пред съд и да оспорва административни актове по административен и съдебен ред, когато с тях се накърняват права или законни интереси на общината;

17. да упражнява всички други правомощия на орган на изпълнителна власт по Закона за администрацията.

Делегация и заместване

Чл. 57. (1) Кметът на общината може да делегира отделни свои правомощия за отделен случай или за конкретен срок на определени от него длъжностни лица. Срокът на делегиране не може да превишава срока на мандата на кмета.

(2) Делегираните правомощия се упражняват лично и не могат да бъдат превъзлагани на други длъжностни лица. Не е налице делегиране когато кметът възлага изпълнението на свои актове или на актове на общинския съвет на длъжностни лица от общинската администрация.

(3) Правомощията по ал. 1, т. 3, 7, 11, 13, 15 не могат да бъдат делегирани. Правомощията по издаване на административни актове могат да се делегират само на заместник-кметовете и на главния архитект.

(4) В негово отсъствие кметът на общината се замества от определен с негова заповед заместник-кмет. Заместникът упражнява пълния обем правомощия на кмета за срока на отсъствието му, освен ако със заповедта за заместване не е предвидено друго.

(5) Заместването по реда на предходната алинея не може да продължи повече от 6 месеца. Правилата за заместване не се прилагат при предсрочно прекратяване на пълномощията на кмета.

(6) Изпълнението на функциите на кмета извън територията на общината, включително в чужбина, се осъществява без командировъчна заповед. Конкретните обстоятелства и срокът на отсъствие се определят със заповедта за заместване. След приключването им кметът подготвя отчет.

(7) Кметът може да възлага изпълнението на отделни административни дейности и услуги на трети лица извън системата на общинската администрация, чрез процедура за възлагане на обществена поръчка, след решение на общинския съвет.

Актове на кмета на общината

Чл. 58. (1) В изпълнение на своите правомощия кметът на общината издава заповеди. Заповедите на кмета, в зависимост от тяхното съдържание, действието по отношение на лицата и краткостта на приложението им, по смисъла на АПК могат да бъдат: вътрешнослужебни актове, индивидуални административни актове или общи ненормативни актове.

(2) Със заповед кметът може да приема или утвърждава вътрешнослужебни правила с общ ненормативен или с нормативен характер.

(3) Кметът на общината изпраща на общинския съвет всички свои актове, постановени в изпълнение на решения на общинския съвет, в 3-дневен срок от тяхното постановяване.

(4) Заповедите по чл. 56, т. 13 могат да се обжалват от началниците на съответните полицейски служби пред областния управител в тридневен срок от получаването им, като обжалването не спира изпълнението. Заповедите на областния управител за отмяна на заповедите на кмета се съгласуват с министъра на вътрешните работи и не подлежат на обжалване.

(5) Заповедите на кмета се издават в писмена форма в отделен документ или с разпореждане – когато такъв не се изисква. Кметът може да се произнася и устно по въпроси на вътрешната координация или изпълнението на свои актове.

Контрол и правна защита

Чл. 59. (1) Актовете на кмета на общината могат да се оспорват по административен ред пред областния управител, който упражнява контрол за тяхната законосъобразност.

(2) Когато административен акт, издаден на кмета на общината е издаден в изпълнение на делегирани от държавен орган правомощия, той може да бъде отменен и по съображения за целесъобразност.

(3) Не подлежат на отмяна по реда на предходните алинеи актовете на кмета на общината с вътрешнослужебен характер.

(4) Общинският съвет може да отменя по инициатива на общински съветници административните актове, издадени от кмета на общината, които противоречат на актове, приети от общинския съвет, в 14-дневен срок от получаването им.

Заместник-кмет

Чл. 60. (1) Кметът на общината назначава за срока на мандата един или повече заместник-кметове в съответствие с одобрената обща численост и структура на общинската администрация и определя техните функции.

(2) Заместник-кметът подпомага кмета на общината при изпълнение на функциите и правомощията му и ги изпълнява в негово отсъствие или в други случаи, когато е изрично оправомощен за това.

Главен секретар на общината

Чл. 61. (1) Главният секретар на общината се назначава безсрочно по служебно правоотношение, от кмета на общината при условия по ред определени със закон.

(2) Главният секретар на общината трябва да бъде лице с висше образование с образователна степен най-малко „бакалавър“ като условие за заемане на длъжността.

(3) Главният секретар организира, координира и контролира функционирането на звената в общинската администрация и осъществява следните функции:

1. организира, координира и контролира функционирането на звената на общинската администрация;

2. упражнява общо ръководство, организация и контрол върху деловодното обслужване, документооборота и общинския архив;

3. отговаря за дейностите по управление на човешките ресурси и за условията на работа на общинската администрация;

4. осъществява административна координация и методическо ръководство върху дейността на службите за гражданска регистрация, гражданско състояние, административно и

информационно обслужване в общинската и районната администрация, включително в кметствата и по отношение на бюрата за административно обслужване в населените места без статут на кметства;

5. организира работата със сигналите и предложенията на гражданите и юридическите лица;

6. отговаря за поддържането в актуално състояние на избирателните списъци в общината, организационно-техническата подготовка и произвеждането на изборите, местните референдуми и другите форми на участие на гражданите в управлението по реда на този закон;

7. изпраща за разгласяване актовете на общинския съвет и на кмета;

8. осъществява и други функции и правомощия, които са му възложени от кмета на общината или със закон.

Р а з д е л I I I

АДМИНИСТРАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА

Кметство

Чл. 62. (1) Кметството е населено място с най-малко сто души, притежаващи регистрация по постоянен адрес в съответния регистър за населението.

(2) Администрацията в кметството се ръководи от кмет на кметството. Той се избира по реда за избиране на кметовете на общини за същия срок на мандата.

(3) Пълномощията на кмета на кметството се прекратяват предсрочно в случаите и на основанията за прекратяване на пълномощията на кмета на общината.

Функции и правомощия на кмета на кметството

Чл. 63. (1) Кметът на кметство:

1. управлява бюджетните средства, които са му предоставени за дейности в кметството и съобразно определената му от общинския съвет степен на самостоятелност;

2. организира и провежда на благоустройствени, комунални и други мероприятия, както и подпомага кмета на общината и на района при организирането на защитата на населението при бедствия и аварии;

3. отговаря за опазването и управлението на определени от общинския съвет и кмета на общината или на района обекти на общинската собственост;

4. приема мерки за подобряване и възстановяване на околната среда;

5. води регистрите за гражданското състояние, подготвя и изпраща актуализационни съобщения за гражданска регистрация и административно обслужване;

6. осигурява извършването административното обслужване на физически и юридически лица в кметството;

7. упражнява ограничена нотариална компетентност в случаите предвидени в закон;

8. упражнява правомощията на работодател на служителите от общинската администрация в кметството, които подпомагат неговата дейност в съответствие с утвърдената структура и численост;

9. организира охраната на полските имоти и изпълнява правомощията по охрана на обществения ред по чл. 61, 63, 68, 69, 71, 72 и 74 от Закона за Министерството на вътрешните работи в кметството до пристигане на полицейския орган;

10. представлява кметството пред населението, пред обществени и политически организации и пред други кметства.

(2) Кметът може да участва в заседанията на общинския съвет с право на съвещателен глас. Той се изслушва задължително, когато присъства при обсъждане на въпроси, отнасящи се за кметството и има право да внася предложения до общинския съвет по такива въпроси.

(3) На кметовете на кметства могат да бъдат възлагани и други функции с нормативен акт, при съответно ресурсно обезпечаване, включително осигуряване административното обслужване на населението в съседни населени места без статут на кметства.

(4) В градовете с районно деление правомощията на кметовете на кметства в районите се определят от общинския съвет.

(5) По решение на общото събрание на населението в кметствата могат да бъдат избирани кметски съветници при условия и по ред, определени с правилника за организацията и дейността на общинския съвет, които подпомагат кмета при изпълнение на функциите му. Изборът на кметски съветници е основание за повишаване степента на самостоятелност при определяне на правомощията на кмета на кметство по ал. 1, т. 1 и 3.

(6) Общинският съвет може да делегира обособен бюджет на кметство за бюджетната година въз основа на мотивирано предложение от кмета на кметството, при наличие на следните условия:

1. собствените приходи на общината на глава от населението, събрани на територията на кметството за предходната бюджетна година надхвърлят средният приход на глава от населението в общината;

2. има избрани кметски съветници;

3. наличие на административен капацитет;

4. не са констатирани административно-финансови нарушения.

Администрация в кметството

Чл. 64. (1) Администрацията в кметството осъществява административно обслужване на гражданите и юридическите лица на съответната територия и подпомага дейността на кмета на кметството и на кметските съветници.

(2) В кметствата може да се съвместяват функциите на обща и специализирана администрация. В кметства с над 1000 жители може да бъде назначен и секретар на кметството, който отговаря за дейността на службите за административно обслужване на физическите и юридическите лица и изпълнява други функции, възложени му от кмета.

Бюро за административно обслужване

Чл. 65. (1) В населените места без статут на кметства кметът на общината може да създава постоянни или периодично действащи бюра за административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

(2) Бюрата за административно обслужване са служебни места с или без щатни служители. Когато в тях няма специално назначени служители, обслужването на гражданите и юридическите лица се осъществява по ред, определен от кмета на общината.

(3) Дейността на бюрото за административно обслужване може да се възложи изцяло на външни лица чрез обществена поръчка.

Р а з д е л I V

РАЙОННА АДМИНИСТРАЦИЯ

Кмет на район

Чл. 66. (1) Кметът на района организира и ръководи общинската администрация в района и представлява изпълнителната власт по въпросите, които засягат съответния район.

(2) В изпълнение на своите функции кметът на района издава заповеди.

Функции и правомощия на кмета на района

Чл. 67. (1) Кметът на района:

1. организира и ръководи изпълнителната дейност в района;
2. управлява средствата от общинския бюджет, предоставени му за нуждите на съответния район като второстепенен разпоредител с бюджетни средства;
3. упражнява функциите на възложител на обществени поръчки за предоставените му бюджетни средства;
4. представлява района пред държавните органи, физическите и юридически лица и пред други райони;
5. организира провеждането на благоустройствени, комунални, културни и други мероприятия за района;
6. упражнява функциите и правомощията на работодател и орган по назначаването за съответната районна администрация в рамките на утвърдената му структура и щатна численост;
7. координира дейностите по управление на кризи на територията на съответния район и подпомага кмета на общината при организацията на защитата на населението и при провеждането на отбранително-мобилизационната подготовка;
8. отговаря за управлението на обектите на общинска собственост на територията на района в рамките на правомощията предоставени му от общинския съвет;
9. приема мерки за подобряване и възстановяване на околната среда и организира охраната на полските имоти;
10. води регистрите на населението и за гражданското състояние и изпраща актуализационни съобщения до ЕСГРАОН;
11. осигурява извършването на административни услуги на физически и юридически лица в района;
12. осъществява функциите и правомощията, които произтичат за района от законите, от актовете на президента на републиката, на Министерския съвет и на общинския съвет.

(2) Кметът на район участва в заседанията на общинския съвет с право на съвещателен глас и се изслушва задължително при обсъждане на въпроси, отнасящи се за района. Той има право да внася предложения до общинския съвет по въпроси засягащи съответния район.

(3) На кметовете на райони могат да бъдат възлагани и други функции със закон или друг нормативен акт, както и с правилника за организацията и дейността на общинската администрация.

(4) При необходимост кметът на района може да изпълнява и правомощия, делегирани му от кмета на общината.

(5) Кметът на района се командирова за изпълнение на свои функции в страната и чужбина от кмета на общината.

(6) Кметът на района може да делегира изпълнението на свои функции и правомощия на длъжностни лица от районната администрация, както и на кметове на кметства на територията на района. Правилата за делегиране и заместване за кмета на общината се прилагат съответно и

за кмета на района. Функциите и правомощията на кмета на района по чл. 67, ал. 1, т. 1-3 не могат да бъдат делегирани.

Заместник-кмет на район

Чл. 68. (1) Кметът на района, назначава един или повече заместник-кметове в съответствие с одобрената численост и структура за районната администрация и определя техните функции.

(2) Кметът на района, определя със заповед заместник-кмет, който го замества в негово отсъствие с всички негови права, с изключение на изброените в заповедта.

Главен секретар на района

Чл. 69. (1) Главният секретар на района се назначава по служебно правоотношение и има следните функции:

1. осигурява условията за работа на районната администрация;
2. отговаря за дейността на общата администрация на района;
3. отговаря за дейността на службите за гражданско състояние, административно и информационно обслужване в районната администрация;
4. осигурява разгласяването на актовете на кмета на района;
5. осигурява работата с жалбите, сигналите и петициите на гражданите и юридическите лица;
6. отговаря за поддържането в актуално състояние на избирателните списъци в района, организационно-техническата подготовка и произвеждането на изборите и местните референдуми на съответната територия;
7. осъществява други функции и правомощия, които са му възложени от кмета на района, със закон или с нормативен акт на общинския съвет.

(2) Главният секретар на района трябва да бъде лице, притежаващо най-малко образователна степен „бакалавър”, като условие за заемане на длъжността.

Районна администрация

Чл. 70. Правилата за организацията на дейността на общинската администрация се прилагат съответно и за районната. Когато в района има кметства, администрацията на кметствата е част от общинската администрация, освен ако с утвърдената от общинския съвет организационна структура на общинската администрация и с правилника за организацията и дейността на общинската администрация е предвидено друго.

Глава седма

ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Форми

Чл. 71. (1) Населението на общината участва в местното самоуправление пряко и чрез изборения от него общински съвет и кметове.

(2) Прякото участие се осъществява чрез местен референдум, местна гражданска инициатива и общо събрание на населението, при условия и по ред определени в закон.

(3) Гражданите участват пряко в управлението на общината и чрез предвидените в този закон форми.

Прием на граждани

Чл. 72. (1) Председателите на общинските съвети, техните заместници и кметовете са длъжни да приемат граждани и представители на техните организации и да изслушват предложения и молби по въпроси от местно значение.

(2) Задължените лица по ал. 1 могат да определят и други ръководни лица, които да приемат граждани и представители на организациите.

(3) Кметът организира предоставянето на подходящи помещения за изпълнение на задълженията по ал.1 и обслужването на приемните от общинската администрация.

(4) Приемането се провежда в определени дни и часове с възможност за гражданите да се ползват от правото си и в извънработно време.

Достъп до информация

Чл. 73. (1) Гражданите имат право на достъп до обществена информация при условия и по ред определени в закон.

(2) Правото на достъп по ал.1 се отнася до всяка информация, свързана с обществения живот на територията на общината и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на кмета, общинския съвет, общинската администрация и юридическите лица по този закон, която се създава или се съхранява от тях и достъпът до която не е ограничен по закон.

(3) Правото на достъп може да се упражни и за обществена информация, която се създава и съхранява от средствата за масова информация на територията на общината относно прозрачността на тяхната дейност.

Информация за заседанията

Чл. 74. (1) Председателят на общинския съвет и председателите на комисии обявяват дневния ред, времето и мястото на провеждане на заседанията на общинския съвет и комисиите си не по-късно от седем дни преди свикването им.

(2) Обявления с данните по ал. 1 се поставят на определени места в сградите на общината, кметството, на други обществено значими и общодостъпни места на територията на общината, и се публикуват на официалната страница на общината в Интернет и в местния печат.

(3) Решението на общинския съвет за провеждане на открито заседание се обявява по реда на ал. 2.

(4) Приетите решения и актове на общинския съвет се обявяват по реда на ал. 2.

Публичност на заседания

Чл. 75. (1) Гражданите имат право да присъстват на откритите заседания на общинския съвет и на неговите комисии, като заемат определените от председателя на съвета и на съответната комисия места.

(2) По време на заседанията гражданите са длъжни да спазват определения ред и да не пречат на провеждането на заседанията. Председателят на общинския съвет и председателите на комисии осигуряват спазване на реда по време на заседанията. В изпълнение на своите правомощия те издават устни разпореждания, които са задължителни.

Пряко участие в заседания

Чл. 76. (1) По време на заседанията на общинския съвет гражданите могат да изразяват становища и предложения по обсъждан въпрос от дневния ред само ако са заявили предварително желание за това при председателя на общинския съвет до 3 дни преди провеждане на съответното заседание.

(2) Извън случаите по ал. 1 в дневния ред на всяко открито заседание на общинския съвет се определя време, в което гражданите могат да отправят питания, представляващи обществен интерес и които са от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация по ред, определен в Правилника за работа на общинския съвет.

Питания на граждани

Чл. 77. (1) Гражданите могат да отправят писмено питане по всички въпроси от дневния ред на заседанията на общинския съвет, като ги депозират в общинската администрация до 3 дни преди обявеното заседание.

(2) Гражданите могат да задават и отправят питания и по въпроси, които са поставили писмено пред общинския съвет или кмета на общината по друг повод, но не са получили отговор и които са свързани с обявените за разглеждане в дневния ред на заседанието.

(3) На питанията се отговаря писмено в 7-дневен срок след провеждане на заседанието.

Участие в заседания на комисии

Чл. 78. (1) Гражданите могат да участват в заседания на комисиите и да се изказват само по въпроси, които са включени в дневния ред на комисията.

(2) Редът за изказване се определя в правилника за работа на общинския съвет.

Обществени съвети

Чл. 79. (1) Общинския съвет или кметът могат да създават обществени консултативни или координационни съвети по ред и по въпроси, определени в правилниците за организацията и дейността на общинския съвет и на общинската администрация.

(2) Съветите подпомагат общинския съвет и кмета при вземане на решения като:

1. дават становища и разработват проекти на индивидуални, общи или нормативни административни актове;

2. анализират информацията и изготвят доклади и програми за решаване на проблемите по ал.1, вкл. и предложения за необходимите общински разходи

3. координират и предлагат мерки за изпълнението на международните програми;

4. привличат допълнителни ресурси за постигане на целите, за които са създадени.

(3) Структурата, ръководството и правилата за работа на съветите се определят с вътрешни правила, приети от тях.

(4) Информация за работата на съветите се предоставя на официалната страница на общината в Интернет.

Експертни работни групи

Чл. 80. (1) Общинският съвет може да създава работни експертни групи във връзка с осъществяване на своите правомощия или в изпълнение на конкретни задачи, произтичащи от нормативни актове или от негови решения.

(2) Кметът може да създава работни експертни групи във връзка с осъществяване на своите правомощия или в изпълнение на конкретни задачи, произтичащи от решения на общинския съвет.

(3) В решението или заповедта за съставяне на работните групи по ал. 1 и 2 се определят техният ръководител и състав, редът на осъществяване на дейността им, техните функции и задачи.

(4) Информация за работата на работните групи се предоставя на официалната страница на общината в Интернет.

Обществени обсъждания

Чл. 81. (1) Общинските съветници и кметовете или определени от тях длъжностни лица участват в обществените дискусии и обсъждания.

(2) В случаите, когато по закон за приемането на определено решение на изпълнителната власт е необходимо вземането на становище или на съгласие на общинския съвет или на кмета на общината, могат да бъдат организирани предварителни консултации или обществени дискусии с населението на общината.

(3) Обществените дискусии се организират по ред, определен в Правилника за работа на общинския съвет.

(4) Резултатите от обществената дискусия се обявяват в официалната страница на общината в Интернет в 3-дневен срок от провеждането ѝ.

Обществени консултации

Чл. 82. (1) Общинският съвет или кметът могат да организират обществени консултации при подготовка на свои актове или предприемане на конкретни действия от местно значение, насочени към събиране и анализиране на мненията и позициите на заинтересованите страни.

(2) В правилника за организацията и дейността на общинския съвет се определят случаите на задължително провеждане на обществени консултации преди вземането на решения.

(3) Заинтересовани страни при провеждането на обществени консултации могат да бъдат граждани или техни сдружения, научни, професионални, работодателски, браншови организации, синдикати, неправителствени организации, юридически лица, които осъществяват дейност на територията на общината и други.

(4) Председателят на общинския съвет или кметът определят заинтересованите страни, които да поканят за участие в обществените консултации, като се ръководят в избора си от поне един от следните критерии: представителност, компетентност, управленски и институционален капацитет, правноорганизационна форма.

(5) Обществените консултации с представителите на заинтересованите страни се провеждат:

- а) като пряко консултиране на организирани обществени форуми;
- б) чрез консултиране посредством писмена размяна на мнения, становища и позиции, вкл. и чрез електронна поща;
- в) чрез групи за електронно обсъждане (форуми).

(6) Председателят на общинския съвет или кметът след приключване на обществените консултации в 3-дневен срок предоставя на всички участвали в тях страни информация за начина, по който техните мнения и позиции са отразени в съответните актове или при предприемане на съответните действия.

(7) Информацията по ал. 5 се предоставя и на официалната страница на общината в Интернет.

Социологически методи

Чл. 83. (1) Отчитането на мнението на обществеността може да се осъществи и чрез социологически методи (изследвания, фокус групи, допитвания) и други форми на консултиране и обсъждане.

(2) Социологическите методи по ал.1 се прилагат, за да бъде получена предварителна информация за нагласите, интересите на заинтересованите страни, нивото им на информираност,

както и готовността им да участват в разработването на актове от местно значение или за решаването на конкретни проблеми

Предварително уведомяване

Чл. 84. Кметът на общината организира информирането на лицата, за които възникват задължения или ограничения, преди приемането на изготвен проект на акт от органите на държавна власт или на местно самоуправление в съответствие със от Закона за нормативните актове.

Обществен посредник

Чл. 85. (1) Общинският съвет може да избира обществен посредник.

(2) Общественият посредник съдейства за спазване правата и признаване на законните интереси на гражданите пред местните изборни органи и пред местната администрация. Организацията и дейността на обществения посредник се уреждат с правилник, приет от общинския съвет.

(3) При изпълнение на своите функции общественият посредник се ползва от правата на общински съветник по чл. 45, ал. 2.

Избор и статут

Чл. 86. (1) Общественият посредник се избира и освобождава от общинския съвет с мнозинство две трети от общия брой на общинските съветници за срок от 5 години.

(2) Изискванията на чл. 51, ал. 4 се прилагат съответно и за обществения посредник.

(3) Избраният обществен посредник встъпва в длъжност с полагане на клетвата по чл. 21 пред общинския съвет.

(4) Общественият посредник има всички права по трудово правоотношение, възникнало от избор. Възнаграждението му се определя от общинския съвет с решението за избирането му. Трудовият договор се сключва с кмета на общината в 7-дневен срок от влизане в сила на решението за избора му. Той определя помещения и осигурява подходящи условия за работа на обществения посредник.

Предсрочно освобождаване

Чл. 87. Пълномощията на обществения посредник се прекратяват предсрочно при:

1. подаване на оставка до общинския съвет;
2. влязла в сила присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер;
3. заемане на изборна длъжност, или когато земе друга длъжност по трудово или служебно правоотношение;
4. поставяне под запрещение;
5. трайна фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си за повече от 6 месеца;
6. смърт;
7. извършване на административно – териториални промени, водещи до закриване на общината;
9. неполагане на клетва на две поредни заседания на общинския съвет, без уважителни причини;
10. при нарушаване на ограниченията по чл. 86, ал. 2 – по реда за избирането му.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Местни изборни органи” са общинският съвет и кметовете на община, кметства и райони;
2. „Местна общност” са физическите и юридическите лица, които имат регистрация, осъществяват дейност или ползват услуги на територията на общината;
3. „Общинска администрация” са служителите по служебно или трудово правоотношение, които подпомагат осъществяването на функциите на общинския съвет и кметовете;
4. „Местна администрация” е общинската администрация;
5. „Местна инфраструктура” са всички обекти на инфраструктурата, които не са свързани с осъществяването на национални функции;
6. „Поименно” е гласуването чрез лично изразяване на волеизявление „за”, „против” или „въздържал се”, или чрез система за електронно гласуване, позволяваща индивидуализиране на личния вот.

СЪДЪРЖАНИЕ

		Стр.
Глава първа	ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	1
Глава втора	ОБЩИНА	2
Глава трета	СДРУЖАВАНЕ И СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ОБЩИНИ	3
Глава четвърта	ИЗБОРНИ ОРГАНИ НА ОБЩИНАТА	5
Раздел I	Общи положения	5
Раздел II	Възникване и предсрочно прекратяване на пълномощията	5
Раздел III	Отчетност и отговорност	7
Глава пета	ОБЩНСКИ СЪВЕТ И ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК	7
Раздел I	Общински съвет	7
Раздел II	Председател на общинския съвет	10
Раздел III	Заседания на общинския съвет	12
Раздел IV	Комисии	12
Раздел V	Общински съветник	13
Глава шеста	КМЕТОВЕ И МЕСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ	15
Раздел I	Общи правила	15
Раздел II	Общинска администрация	17
Раздел III	Администрация на населените места	21
Раздел IV	Районна администрация	23
Глава седма	ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ	24
	ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	29

МОТИВИ

Към проекта на ЗАКОН ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Действащият Закон за местното самоуправление и местната администрация е приет през 1991 г. и до момента е претърпял повече от 20 изменения и допълнения. Само в последната година в Народното събрание са предложени четири законопроекта, отнасящи се до изменения в отделни раздели и разпоредби.

Съгласно чл. 11, ал.1 от Закона за нормативните актове се предвижда приемането на нов закон, когато предлаганите промени в действащия закон са многобройни и важни. С новия проект на ЗМС се внасят значителни изменения както в концептуален, така и в конкретен правен аспект, което прави по-подходящо приемането на **нов законопроект**. Наред с това, като се отчита традицията и натрупания опит на местната власт да работи с този нормативен акт повече от 15 години, запазва се приемствеността на добре работещите и ефективни норми.

Настоящият проект на Закона е инициран и подготвен от НСОРБ на базата на:

- обобщаване на резултатите от различни форуми, проведени през последната година;
- анкетно проучване сред общините за потребностите на практиката;
- анализ на европейското законодателство за устройството на местното самоуправление;
- социологическо проучване за очакванията на гражданите относно промени в законодателството за местното самоуправление;
- резултати от обсъждането в Деня на диалога между общини и народни представители.

Основната цел на законопроекта е да се повиши отговорността, ефективността и прозрачността в дейността на местните изборни органи в изменената среда за развитие на българските общини в обединена Европа при осъществяване на реална децентрализация в управлението.

Тази цел се постига чрез:

- законови механизми за изпълнение принципите на Европейската харта за местно самоуправление;
- повишаване самостоятелността в управлението на общините;
- осигуряване възможност за ефективно функциониране на двата изборни органа в общината и отстраняване възможностите за взаимно блокиране на тяхната дейност;
- обединяване трите основни движещи сили на местното самоуправление – граждани, орган на местното самоуправление и орган на изпълнителната власт в общината;
- развитие на процесите на децентрализация към и вътре в общината.

С новото наименование и структура на законопроекта акцентът на промените се поставя върху местното самоуправление, което е смисълът на осъществяване на публичната власт в отделните териториални единици. Отчита се, че със Закона за администрацията са въведени единни правила за структуриране и организация на администрацията на органите на изпълнителната власт на централно и местно ниво, поради което в законопроекта са включени само специфични норми за местната администрация, които не са уредени в цитирания закон.

В **Глава I** на законопроекта са изведени общите положения, които са развити изцяло върху създадения от Конституцията модел и в съответствие с принципите на Европейската харта за местно самоуправление. Предвидено е местното самоуправление да се осъществява при спазването на следните принципи: субсидиарност, законност, независимост, прозрачност, отчетност, отговорност, самостоятелност и гражданско участие. Нов момент е изричното изискване държавата да прехвърля нови правомощия на местното самоуправление само със закон, при доказана обществена необходимост, след предварителни консултации с общините и при гарантирано ресурсно осигуряване. Създава се възможност за прехвърляне на допълнителни правомощия с публичен договор.

В **глава II** на законопроекта е определен **статутът на общината** като основна административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Уточнена е собствената сфера на дейност на местното самоуправление, осъществявано от гражданите чрез прилагане на формите на пряката демокрация или чрез изборния от тях общински съвет. Тя се простира в сферата на управлението на общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, местните данъци и такси, устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея, образованието, здравеопазването, културата, благоустрояването и комуналните дейности, социалните услуги, опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси, поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници, развитието на спорта, отдиха и туризма. **Засилени са функциите** по опазването на обществения ред и сигурност, управлението при кризи, защита на населението при бедствия, поддържането и развитието на местната инфраструктура, организацията на обществения транспорт на територията на общината.

Въвежда се принципа ограничаването или изземването на компетенциите на общините да бъде само в обществен интерес, свързан с националната сигурност, обществения ред и общественото здраве, както и във връзка с предотвратяването на кризи и преодоляване на последиците на бедствия и аварии.

Със законопроекта се **възлага задължението** за държавните органи своевременно и по подходящ начин да поискат становището на съответните общини по всички пряко засягащи ги въпроси в процеса на планиране и на взимане на решения, свързани с развитието на една или няколко общини.

В **Глава III** се прави опит да се развият **принципите на сдружаване и междуобщинско сътрудничество**. Запазен е вече утвърденият статут на Националното сдружение на общините. Законопроектът ясно очертава принципите и формите на междуобщинско сътрудничество за предоставяне на публични услуги от компетентността на общините. Определени са 3 форми на сътрудничество: частно правно юридическо лице, международно публично предприятие и договорно сътрудничество.

В **Глава IV** равнопоставено се представят регламентите за **местните изборни органи** - общинския съвет и кмета на общината. Разпоредбите ѝ имат характер на общи норми по отношение на всички изборни органи в общината относно избирането, отзоваването и дейността. Предложеният еднакъв подход към двата изборни органа на общината същевременно отчита и тяхната специфика. Развити са фигурите на кмет на район и на кмет на кметство, които също се избират пряко от населението на съответната територия.

Определя се система на избор на органите, която има решаващо значение за тяхната отговорност, връзка с избирателите и отчетност пред тях. За тази цел се предлага изборът на кметове и общински съветници да става по мажоритарната система.

Предвидени са норми за повишаване на отговорността и отчетността на местните изборни органи и за подобряване на взаимодействието с гражданите.

Предлага се принципът за изборност и предсрочно освобождаване (отзоваване) на кмет и на общински съветник пряко от избирателите. Отзоваването се осъществява чрез провеждането на местен референдум. **Разработени са разпоредби**, предвиждащи гаранции за предотвратяване блокирането на дейността на общинския съвет като орган на местното самоуправление и на кмета на общината като орган на изпълнителната власт.

Предлага се принципите на възникване и прекратяване на правомощията на местните изборни органи да се регламентират в този закон, а процедурите – в Закона за местните избори и в Закона за допитване до народа.

В **Глава V** изчерпателно е разгърната **компетентността на общинските съвети**, като тя е разширена по отношение на определяне размера на местните данъци и местните такси, както и на правила за достъп и управление на външно проектно финансиране. Предлага се броят на общинските съветници да се запази или незначително намали за по-големите общини (ако се възприеме пропорционалната система на избор с динамични листи чрез преференциално гласуване).

Нова е уредбата относно приемането, влизането в сила и обжалването на актовете на общинския съвет. **Съкратени са** сроковете за изпращане на актовете на съвета на кмета, съответно на областния управител. Законопроектът предвижда прилагане на Административно-процесуалния кодекс (АПК) по отношение на реда и срокове за оспорване на актовете на общинския съвет. Възприета е класификацията по АПК на актовете на общинския съвет, като нормативни, общи и индивидуални. Доразвити са **правилата за оповестяване** на тези актове при задължително публикуване на Интернет-страницата на общината, като влизането в сила на нормативните актове е обвързано с оповестяването. **Предвидени са** по-кратки срокове за конституиране на новоизбрания общински съвет, като и прилагането на правила за етично поведение на общинските съветници.

По статута на общинския съветник се **запазва** възможността той да получава възнаграждение за участието си в заседанията на общинския съвет и на неговите комисии, като размерът на възнаграждението и начинът на определянето му се уреждат с правилника за дейността на общинския съвет при досегашните законови граници. **Към досегашните възможности** за предсрочно прекратяване на пълномощията на общинския съветник е добавен и местният референдум, което съответства на статута му на мажоритарно избран представител на населението в общината. Осъвременен е статута на председателя на общинския съвет и нормите за поименно гласуване.

В **Глава VI** са изведени общите положения и принципи за дейността на **кмета и общинската администрация** в самостоятелен раздел. Предвид на особеното правно положение на кмета, в тази глава са включени и разпоредби относно неговия статут като орган на изпълнителната власт в общината и ръководител на администрацията. **Прецизиран е** статута на заместник кмета и секретаря на общината.

Новите моменти тук са много. Развити са нормите за конфликт на интереси за етично поведение, за функциите на кметовете и правомощията по тяхното упражняване, за делегиране на правомощия и за заместване, възможностите за въвеждане на етични правила за поведение на служителите в общинската администрация и последиците от това. **Предвидена е** правна

възможност за предоставяне на публични услуги от външни изпълнители чрез състезателна процедура по Закона за обществените поръчки, след решение на общинския съвет.

Предвидени са правила за организацията и функционирането на районната администрация в градовете с районно делене и за кметствата.

В Глава VII се създава цялостна и систематизирана уредба за формите на гражданското участие в местното самоуправление. В отделни разпоредби са предвидени задълженията на органите на местното самоуправление да създават приемни за граждани, да осигуряват достъп до обществена информация, да огласяват предварително дневния ред на своите заседания и да дават възможност за участие на гражданите в тях, както и да организират обществени дискусии, обществени консултативни и координационни съвети, експертни работни групи за решаване на конкретни въпроси, свързани с местното самоуправление. **Гарантират се** възможностите за доразвитие на законовата рамка с вътрешни норми на общинския съвет за определяне въпроси за задължително предварително съгласуване с гражданите, за реда и условията за тяхното пряко участие.

За защита интересите на гражданите **е уреден** статута на обществения посредник, включително основанията за несъвместимост. Предвидено е той да се избира от общинския съвет и да има 5-годишен мандат, за да се осигури по-голяма стабилност и независимост на институцията. В проекта са уредени предпоставките за предсрочното прекратяване на мандата му. Предвидена е възможността общинският съвет с правилник да урежда организацията на дейността на обществения посредник.

В допълнителните разпоредби са дефинирани понятията местни изборни органи, местна общност, местна инфраструктура, общинска администрация, както и поименно гласуване.

В преходните и заключителни разпоредби е необходимо да се предложат взаимосвързани промени в Закона за местните избори, Закона за административно териториалното устройство на Република България, Закона за общинската собственост, Закона за общинските бюджети, Закона за допитване до народа.